

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori și avocatul Anatolie Bacalâm în numele inculpatului Pavel Sclifos, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală, în privința lui

***Digori Vasile XXXXX, născut la XXXXX,**
originar și domiciliat în XXXXX;*

***Sclifos Pavel XXXXX, născut la XXXXX,**
originar și domiciliat în XXXXX;*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 25.01.2019 până la 12.02.2019;

Instanța de apel de la 12.03.2019 până la 10.04.2019;

Instanța de recurs de la 12.08.2019 până la 23.10.2019

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 12 februarie 2019, inculpatul Vasile Digori a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în sumă de 850 unități convenționale, echivalentul a 42 500 lei.

În baza art. 90¹ Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatului Vasile Digori a fost suspendată parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an și 8 luni în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoare stabilită de 1 an și 8 luni să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Inculpatul Pavel Sclifos a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d), 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, în conformitate cu care i-a fost stabilită pedeapsa după cum urmează: în baza art. 186 alin. (2) lit. b),

d) Cod penal - 1 an și 3 luni închisoare; în baza art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal - 4 ani și 5 luni și 10 zile închisoare, cu aplicarea amenzii în sumă de 1 350 unități convenționale, echivalentul a 67 500) lei.

În baza art. 84 alin. (1) Cod, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui Pavel Sclifos i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în sumă de 1 350 unități convenționale, echivalentul a 67 500 lei.

Prin aceeași sentință procesul în privința lui Liviu Catărău a fost încetat, pe motivul împăcării, în această parte sentința nefiind contestată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Vasile Digori în rezultatul unei discuții privind un împrumut bănesc în prezenta lui Pavel Sclifos și alte două persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, la propunerea acestora au alcătuit un plan criminal, urmărind un scop comun de a dobândi venituri ilicite prin șantaj, având fiecare rolul său ca rezultat a unei înțelegeri prealabile, la 22 iulie 2018 s-au întâlnit la terasa hotelului „Corona” din or. Anenii Noi, unde l-au amenințat cu răfuială fizică, iar o altă persoană cu moartea pe Sîrghi Andrei, care a fost transportat din mun. Chișinău în or. Anenii Noi de către cele două persoane în privința cărora cauza s-a disjuns și sub presiuni psihice, numindu-l cu cuvinte necenzurate și făcând glume pe seama lui, prin prezența sa au confirmat și susținut acțiunile de intimidare și l-au impus să scrie sub dictare o recipisă pentru o datorie inventată față de el în sumă de 11 500 lei, iar persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă a cerut să-i fie transmise lui personal suma de 500 lei și 200 lei pentru foile pe care a fost scrisă recipisă.

Ațiunile infracționale ale inculpatului Vasile Digori au fost încadrate în baza art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal - *șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, de a săvârși alte acțiuni cu caracter patrimonial, amenințând cu violență persoana, săvârșită de mai multe persoane.*

Inculpatul Pavel Sclifos în luna iulie 2018, data precisă nefiind stabilită de către organul de urmărire penală, deplasându-se într-un mijloc de transport împreună cu o persoană în privința căruia cauza a fost disjunsă și Vasile Digori, la propunerea altei persoane au alcătuit un plan criminal de dobândire ilicită prin șantaj a bunurilor ce nu li se cuvin de la Sîrghi Andrei. Ulterior, acționând cu același scop, având fiecare rolul său ca rezultat a unei înțelegeri prealabile, la 22 iulie 2018, fiind la terasa hotelului „Corona” din or. Anenii Noi, l-au amenințat cu răfuială fizică și sub presiuni psihice, numindu-l cu cuvinte necenzurate și făcând glume pe seama lui, au confirmat și susținut acțiunile de intimidare și l-au impus să scrie sub dictare o recipisă pentru o

datorie inventată față de Vasile Digori în sumă de 11 500 lei, iar persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă a cerut să-i fie transmisă lui personal suma de 500 lei și 200 lei pentru foile pe care a fost scrisă recipisă.

Continuându-și acțiunile criminale, urmărind scopul dobândirii bunurilor cerute, la 02 august 2018, împreună cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, fiind în or. Anenii Noi, prin aceleași metode de intimidare, în vederea obținerii unui bun din contul mijloacelor bănești estorcate, l-au determinat pe Sîrghi Andrei să procure în credit, pe numele său, de la magazinul „Enter”, un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A6+” în sumă de 7 499 lei, urmând să achite 12 luni câte 751 lei lunar la compania de creditare „SEBO”. prezentând date eronate angajaților companiei. Ulterior, continuându-și acțiunile criminale, acționând în comun cu două persoane în privința cărora s-a disjuns cauza, urmărind scopul unic de a dobândi partea restantă din pretinsa datorie în sumă de 4 000 lei, la 07 august 2018 fiind în or. Anenii Noi, folosind aceleași metode de amenințări și presiuni asupra lui Sîrghi Andrei sub pretextul efectuării unor lucrări de construcție la iazul din s. Cobusca Nouă, l-au determinat să închirieze instrumente electrice și anume un generator de 6.5 kw de model „Firman” în valoare de 11 995 lei, un șlefuitor unghiular de model „Bosh GWS 22- 230H” în valoare de 2 894 lei, un ciocan rotopercurtor de model „EFIO 450” în valoare de 600 lei, un aparat de sudat de model „StromoSW250” în valoare de 2 300 lei, un ciocan demolator de model „Atee” în valoare de 3 200 lei, de la directorul SRL „Maestro Igrup” Rotari Serghei, pe care ulterior le-au înstrăinat.

Tot inculpatul Pavel Sclifos, la 30 septembrie 2018 împreună cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, ca rezultat a unei înțelegeri prealabile, aflându-se în extravilanul s. Puhăceni, r-nul Anenii Noi, împărțind rolurile criminale, au distras atenția paznicului Rotari Nina și din căsuța paznicilor ce aparține lui Bejan Nicu pe ascuns au sustras un moto-generator electric de model „Honda 2000” în valoare de 5 000 lei ce aparține ultimului, cauzând astfel părții vătămate daune în proporții considerabile.

Acțiunile infracționale ale inculpatului Pavel Sclifos au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, și art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal - *șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, de a săvârși alte acțiuni cu caracter patrimonial, amenințând cu violență persoana, săvârșită de mai multe persoane, urmate de dobândirea bunurilor cerute*.

2.1. În ședința de judecată inculpații Vasile Digori și Pavel Sclifos au declarat personal prin înscris autentic, că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și au solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire

penală și nu mai solicită administrarea de noi probe, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Vladimir Buga în numele inculpatului Pavel Scifos prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Petru Scifos să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de fond a aplicat inculpatului Pavel Scifos o pedeapsă prea aspră, care totodată este și cea maximă prevăzută de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, aplicate fiind și prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal și n-a ținut cont de rolul acestuia la comiterea infracțiunilor imputate, de vârsta lui la momentul comiterii infracțiunilor, de repararea daunei părților vătămate până la pronunțarea sentinței.

Totodată, avocatul a menționat că, instanța de fond nu a indicat din care motive a ajuns la concluzia că anume pedeapsa maximă cu închisoarea poate atinge scopul corectării și reeducării inculpatului și nu s-a expus la posibilitate aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90¹ alin. (1) Cod penal, cu toate că alt coparticipant la acțiunile ilegale, care este de o vârstă mai mare a beneficiat de aplicarea prevederilor art. 90¹ alin. (1) Cod penal.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Vasile Digori pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal a-i aplica pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în mărime de 637,5 unități convenționale, echivalentul a 31 875 lei, iar în baza art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, sentința este neîntemeiată în partea respingerii cererii înaintată atât de partea apărării, cât și de acuzator privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpatul Vasile Digori.

De asemenea, potrivit imperativelor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, quantumul amenzii aplicată lui Vasile Digori nu reprezintă sancțiunea minimă după cum a argumentat instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței.

Instanța de judecată la condamnarea și aplicarea pedepsei față de Vasile Digori nu a constatat dacă existau sau nu careva circumstanțe atenuate, cu toate că procurorul în actul de sesizare a instanței, a indicat drept circumstanță atenuată - recunoașterea vinovăției.

Mai mult, avocatul a menționat că, instanța de judecată în partea descriptivă, la fila nr. 2 a sentinței a constatat că Vasile Digori a acționat la propunerea lui Pavel Sclifos și altor două persoane, ulterior la fila nr. 8 instanța se contrazice indicând că Vasile Digori ar fi instigat pe ceilalți la comiterea infracțiunii, fapt ce contravine probelor administrate în faza de urmărire penală, prezentate și cercetate de prima instanță.

3.2. De asemenea, a declarat apel împotriva sentinței avocatul Pavel Varzari în numele inculpatului Vasile Digori prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Vasile Digori pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal a-i aplica o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de fond a aplicat inculpatului Vasile Digori o pedeapsă prea aspră și nu a ținut cont îndeajuns de rolul acestuia la comiterea infracțiunii imputate. Astfel, inculpatul a fost influențat de altă persoană la comiterea infracțiunii incriminate, iar instanța de judecată nu a dat o apreciere corespunzătoare acestui fapt.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, apelurile declarate de către avocatul Vladimir Buga în numele inculpatului Pavel Sclifos, avocații Constantin Cojocari și Pavel Varzari în numele inculpatului Vasile Digori au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, instanța de fond cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpaților încadrarea juridică corespunzătoare.

Instanța de apel analizând textele apelurilor formulate de către avocatul Vladimir Buga în numele inculpatului Pavel Sclifos și de avocații Constantin Cojocari și Pavel Varzari în numele inculpatului Vasile Digori împotriva sentinței instanței de fond, a conchis că sentința primei instanțe este contestată sub aspectul individualizării pedepsei penale, în acest sens, apelanții solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate.

Așadar, instanța de apel verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpaților Vasile Digori și Pavel Sclifos a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a menționat că în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de inculpatul Vasile Digori reglementată la art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal se califică ca o infracțiune „gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani, cu amendă în mărime de la 850 la 1 350 unități convenționale.

În conformitate cu prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Vasile Digori a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

La fel, din materialele cauzei penale rezultă că inculpatul Vasile Digori este încadrat în câmpul muncii, în calitate de profesor la gimnaziul s. Chirca, r-nul Anenii Noi, la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat.

Cu referire la argumentele părții apărării precum că, instanța de fond nu a reținut cu titlu de circumstanță atenuantă „*recunoașterea vinovăției*”, instanța de apel a indicat faptul că circumstanța ce vizează faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate nu poate fi reținută cu titlu de circumstanță atenuantă, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică, inculpatul deja beneficiind pentru faptul recunoașterii vinei de reducerea pedepsei conform alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală.

Ținând cont de cele menționate mai sus, instanța de apel a constatat că, instanța de fond în acord cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a aplicat inculpatului Vasile Digori pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (2) lit. b) Cod penal - pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în sumă de 850 unități convenționale, echivalentul a 42 500 lei, iar în baza art. 90¹ Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatului Vasile Digori s-a suspendat parțial, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an și 8 luni în penitenciar

de tip semiînchis, iar executarea părții rămase a pedepsei cu închisoare stabilite de 1 an și 8 luni, să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Instanța de apel a concluzionat că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Cu referire la argumentele apelanților precum că, instanța de fond urma să reducă cu 1/3 pedeapsa sub formă de amendă, instanța de apel a menționat că în speță, pedeapsa sub formă de amendă este pedeapsa complementară, iar prevederile alin. (8) nu se extind asupra pedepsei complementare. Deci, instanța de fond corect a dispus aplicarea pedepsei complementare obligatorie sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale (*a se vedea Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 15g/2019 a Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolului 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală și a unor prevederi din articolul 264¹ alin. (1) Cod penal*).

De asemenea, Colegiul penal al instanței de apel a stabilit că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: *conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului*. Astfel, stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătatea, situația familială și socială etc.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei instanța a ajuns la concluzia că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Cu referire la argumentele invocate de către avocații Constantin Cojocari și Pavel Varzari, și anume că, inculpatul Vasile Digori a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, se căiește sincer de cele comise, că partea vătămată l-a iertat și nu are pretenții față de el, se caracterizează pozitiv, instanța de apel a constatat că aceste circumstanțe nu pot justifica aplicarea

instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, în contextul personalității inculpatului de atitudine față de cele săvârșite, de faptul că acesta a fost inițiatorul creării unei imagini de persoană vinovată a părții vătămate Andrei Sîrghi, precum că acesta se face vinovat de un pretins furt, de ușurința comiterii faptei infracționale, desconsiderarea deplină a ordinii publice, ceea ce a bulversat și opinia publică, creând sentimente de frică și anxietate părții vătămate Andrei Sîrghi, cât și cetățenilor din preajmă unde au avut loc acțiunile ilegale. Prin urmare, instanța de apel nu a constatat că în privința inculpatului Vasile Digori este oportun aplicarea instituției suspendării integrale a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, deoarece această măsură nu va realiza scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și resocializarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 90¹ alin. (1) Cod penal, instanța de apel a susținut că la stabilirea modalității de executare a pedepsei în privința inculpatului Vasile Digori, instanța de fond reieșind din vârsta inculpatului și căința sinceră manifestată, a stabilit că în privința acestuia poate fi dispusă condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Pavel Sclifos, instanța de apel a reținut că, acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d), 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, iar în conformitate cu art. 16 Cod penal, aceste infracțiuni se califică ca infracțiuni „mai puțin gravă”, respectiv, „gravă”.

Instanța de apel a menționat că inculpatul Pavel Sclifos a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

La fel, din materialele cauzei penale rezultă că inculpatul Pavel Sclifos nu este încadrat în câmpul muncii, anterior nu a fost judecat, însă în privința acestuia la 06 mai 2014 a fost emisă ordonanța de încetare a urmăririi penale pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 109 Cod penal, pe motiv de împăcare a părților.

De asemenea, instanța de apel a menționat că la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Pavel Sclifos instanța de fond a aplicat atât prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală, cât și prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Astfel, instanța de fond ținând cont de personalitatea inculpatului Pavel Sclifos de atitudine față de cele săvârșite, de ușurința și lipsa oricăror norme legale de conduită și morale în comportamentul său la comiterea infracțiunilor, desconsiderarea deplină a ordinii publice, ceea ce a bulversat și opinia publică, creând sentimente de frică și anxietate atât părții vătămate Andrei Sîrghi, cât și cetățenilor din preajmă unde

au avut loc acțiunile ilegale, instanța de judecată a stabilit că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării lui de societate cu aplicarea în privința lui a unei pedepse sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) și art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală.

În acest sens, instanța de apel a reținut că aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei cu închisoarea pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal vor fi de la 4 ani și 8 luni până la 6 ani și 8 luni închisoare. Iar, pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal noile limite ale pedepsei cu închisoarea vor fi de la 3 luni până la 2 ani și 8 luni.

Totodată, în conformitate cu art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit o infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Prin urmare, în cazul inculpatului Pavel Sclifos maximul pedepsei prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal nu poate depăși pedeapsa cu închisoare de 4 ani, 5 luni și 10 zile, iar în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pedeapsa cu închisoare poate fi aplicată de la 3 luni până la 1 an, 9 luni și 10 zile.

Dând eficiență celor enunțate, instanța de fond a aplicat inculpatului Pavel Sclifos în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 3 luni, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal o pedeapsă de 4 ani, 5 luni și 10 zile, cu amendă în cuantum de 1 350 unități convenționale.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiată poziția avocatului Vladimir Buga în numele inculpatului Pavel Sclifos privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, or, instanța de apel nu a constatat în acest sens careva circumstanțe pertinente pentru a considera că scopul pedepsei penale poate fi realizat cu aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, decât cea aplicată de către instanța de fond.

Cu referire la argumentele apărării precum că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul Pavel Sclifos a fost influențat de altă persoană la comiterea infracțiunilor imputate, instanța de apel le-a apreciat critic, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că inculpatul Pavel Sclifos a acționat în înțelegere prealabilă cu Vasile Digori și cu o altă persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, iar inculpatul Pavel Sclifos prin cererea de examinare a cauzei în procedură simplificată, a recunoscut faptele așa cum au fost indicate în rechizitoriu și a recunoscut vina în comiterea acestora.

Cât privește poziția părții apărării potrivit căreia, instanța de fond nu a indicat din care motive a ajuns la concluzia că anume pedeapsa maximă cu închisoarea poate atinge scopul corectării și reeducării inculpatului și nu s-a expus la posibilitate aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90¹ Cod penal, cu toate că alt coparticipant a beneficiat de aplicarea acestor prevederi, instanța de apel a menționat că în conformitate cu art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În această ordine de idei, instanța de apel a subliniat că inculpatul Pavel Scifos a fost diferit justiției pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d), 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, iar în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în sumă de 1 350 unități convenționale, echivalentul a 67 500 lei. Astfel, instanța de apel a conchis că în privința inculpatului Pavel Scifos nu sunt aplicabile prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal, așa cum instanța de fond a stabilit inculpatului pedeapsa definitivă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, or, la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, inclusiv și cu suspendarea parțială a executării pedepsei, pedeapsa cu închisoare trebuie să fie stabilită de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție.

În concluzie, instanța de apel a indicat că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Pavel Scifos instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 75 Cod penal, și anume: *gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia*. Totodată, la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art. 186 alin. (2) lit. b), d), 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, așa cum au fost reduse prin aplicarea alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală și art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care inculpatului să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite conform art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În susținerea celor solicitate, recurentul indică că instanțele de fond i-au aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră care contravine prevederilor art. 61 Cod penal și îi va cauza suferințe fizice înjosindu-i demnitatea.

De asemenea, apărătorul susține că, instanța de apel urma să ia în calcul faptul că, Vasile Digori este caracterizat pozitiv, anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului psihiatru sau neurolog, ultimul a conștientizat consecințele, se căiește sincer și regretă cele comise, fapte care denotă că corectarea lui este posibilă fără a fi privat de libertate.

5.1. La 16 octombrie 2019, avocatul Anatolie Bacalâm în numele inculpatului declară recurs ordinar prin care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 10), 11) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, sa-i fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale, avocatul susține că, condamnarea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, este ilegală, deoarece la materialele cauzei sunt anexate cererile părților vătămate, care confirmă împăcarea părților și lipsa pretențiilor de ordin material sau moral, astfel procesul penal în această parte urma să fie încetat din motiv că părțile s-au împăcat.

Totodată, recurentul susține că pedeapsa aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, a fost incorect individualizată, instanțele ierarhic inferioare neținând cont de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, de gradul și forma de vinovăție, etc.

Mai mult decât atât, apărătorul indică că instanța de apel urma să aplice prevederile art. 60 Cod penal în partea condamnării inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, or, inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, iar din momentul săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestora, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori, Colegiul penal subliniază că, autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În recurs, recurentul invocă argumentul precum că, „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de

o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Lecturând textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, recurentul își întemeiază recursul doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului, în esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei inculpatului, susținând că instanța urma să numească ultimului o pedeapsă neprivativă de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal indică că, instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului Vasile Digori, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal, art. 90¹ Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea aspră și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune din categoria celor grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind expuse clar motivele nesuspendării condiționat a executării pedepsei penale, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Anatolie Bacalâm în numele inculpatului Pavel Scifos, Colegiul penal reține că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 10 aprilie 2019, în prezența inculpatului și al avocatului acestuia, Vladimir Buga, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 57-63, vol. VI).

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 22 mai 2019, inculpatul și avocatul nemotivat nu s-au pronunțat la ședință (f.d. 64, vol. VI), decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi.

Avocatul Anatolie Bacalâm a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 16 octombrie 2019, astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat la 24 mai 2019, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Referitor la argumentele recurenților, expuse în pct. 5.1 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Constantin Cojocari în numele inculpatului Vasile Digori, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui *Digori Vasile XXXXX și Sclifos Pavel XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Anatolie Bacalâm în numele inculpatului Pavel Sclifos, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui *Digori Vasile XXXXX și Sclifos Pavel XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă. Pronunțată integral la **15 noiembrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan